TRAKAI

TYRINĖJIMAI BIRUTĖS G. 18

Ugnius BUDVYDAS

2004 m. Trakų senojo miesto vietoje (A 1783), Birutės g. 18, buvo atlikti archeologiniai tyrimai siekiant nustatyti, ar šioje vietoje yra susiformavęs archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis. Ištirtas 100 m^2 dydžio plotas. Namo statybos vietai buvo pasirinkta buvusio daržo vieta sklypo gilumoje. Tyrimo metu aptiktas 0,3–0,5 m storio suardytas kultūrinis sluoksnis, kuriame buvo daug XX a. datuojamų buitinių šiukšlių. Tik perkasos P dalyje aptikta pavienių žiestų puodų šukių, kurias būtų galima priskirti XVII–XIX a. Taip pat rasta nedidelė duobė, į kurią buvo suversti XVII a. datuojami koklių fragmentai, greta aptikta ir XX a. šiukšlių, kas leistų spėti, kad kokliai buvo rasti visai kitoje vietoje ir kaip šiukšlės XX a. buvo užkasti netoli lauko tualeto. Iš viso tyrimų metu surinkti 95 vnt. puodų bei koklių fragmentų, iš kurių didžioji dalis yra neinformatyvūs dėl savo smulkumo ir fragmentiškumo.

Ateityje šioje vietoje vykdant žemės kasimo darbus būtų tikslinga atlikti archeologinius žvalgomuosius tyrimus.

EXCAVATIONS AT BIRUTĖS STREET 18

In 2004 archaeological excavations were performed at the location of the old town of Trakai (A 1783) at Birutės street 18. An area of 100 m^2 was investigated. A cultural layer having 0.3–0.5 m in thickness and datable to the 17th–20th century was discovered.

ŽVALGOMIEJI TYRINĖJIMAI VYTAUTO G. 60

Eugenijus BUTĖNAS

2004 m. buvo atlikti archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai Trakų senojo miesto vietoje (A 1783), Vytauto g. 60. Tyrimai vyko planuojamo įvažiavimo į automobilių stovėjimo aikštelę prie prekybos centro „Iki“ vietoje. Siekta nustatyti kultūrinio sluoksnio storį, sudėtį bei datavimą.

Ištirti du bendro 8 m^2 ploto šurfai. Šurfe 1 kultūrinio sluoksnio neaptikta, jis sunaikintas iki pat įžemio (supiltiniai sluoksniai su XX a. pabaigos statybiniu laužu). Šurfe 2 po supiltiniais XX a. pabaigos sluoksniais 178 cm gylyje aptiktas juodos žemės sluoksnis. Šiame sluoksnio horizonte rasti du keramikos fragmentai (puodyninio koklio (?) ir puodo sienelės). Pačiame šurfo Š pakraštyje aptiktos 1–2 eilės akmenų mūro, rišto menku kiekiu kalkių skiedinio. Mūrui naudoti 16x28x18, 47x38x32, 29x32x29 cm akmenys. Mūras buvo orientuotas ŠV–PR (110–290°) kryptimi.

Įžemis buvo pasiektas tik šurfe 1 – 2,14 m gylyje, kitame šurfe įžemio pasiekti nepavyko.

Remiantis rastaja keramika (koklio ir puodo fragmentais) aptiktąjį kultūrinį sluoksnį šur-

fe 2 galima datuoti XVI a. pabaiga – XVII a.

SURVEY EXCAVATIONS AT VYTAUTO STREET 60

In 2004 archaeological surveying was performed in Trakai at Vytauto Street 60. Two test pits having the total area of 8 m^2 were excavated. In the test pit No. 1 no cultural layer was found: it had been destroyed down to the sterile soil (the fill layers contained constructional garbage of the late 20th century). In the test pit No. 2 beneath the layers of the late 20th century at the depth of 178 cm a layer of black soil was discovered. On the level of this layer two ceramic shards (a vessel-shaped stove-tile fragment (?) and a potshard) were found. In the most northern end of the test pit 1–2 rows of a stone wall built using a small amount of grout were discovered. The wall was orientated towards NW.

The sterile soil was reached only in the test pit No. 1 at the debt of 214 cm; in the other test pit the sterile soil was not reached.

On the basis of the ceramic fragments found (shards of a pot and a stove-tile) the cultural layer discovered in the test pit No. 2 is datable to the late 16th–17th century.

ŽVALGOMIEJI TYRINĖJIMAI VYTAUTO G. 43 IR 39

Vytautas JUŠKAITIS

2004 m. TIM Trakuose vykdė žvalgomuosius archeologinius tyrimus Vytauto g. 43 ir 39 namų kieme, nes per jį buvo tiesiamas elektros kabelis. Elektros kabelio tiesimo darbai buvo pradėti be archeologo, todėl jie buvo sustabdyti ir surašytas žalos įvertinimo aktas. Iš viso neteisėtai buvo iškasti 23 m^2. Žvalgomųjų tyrimų metu buvo tyrinėtas tik 7 m^2 plotas. Prieš žvalgomuosius tyrimus iškastoje elektros kabelio trasos dalyje buvo atlikta fotofiksacija ir padaryti pjūvių brėžiniai. Taigi iš viso žvalgytas 30 m^2 plotas. Šalia tranšėjos iš abiejų pusių iškasti du šurfai (1x2 m).

Pirmiausia buvo baigta kasti elektros kabelio trasa. Ji orientuota ŠV–PR kryptimi. Trasa 38 m ilgio, 0,8–1,2 m gylio, 0,5–0,7 m pločio. Žemės paviršius šioje vietoje buvo ties H_{abs} 153,20–152,90 m. Elektros kabelio trasa kasta iki H_{abs} 152,25 m. Sienelėje fiksuoti keturi sluoksniai ir du perkasimai. Viršutinio sluoksnio radiniai buvo iš XX a., apatinio – iš XIX a.

Iškasus elektros kabelio trasą į P nuo jos pradėtas kasti šurfas 1. Žemės paviršius šurfo vietoje buvo ties H_{abs} 153,05 m. 2,7 m gylio šurfas orientuotas Š–P kryptimi. Nukasus velėną ir XX a. supiltinį sluoksnį, ties H_{abs} 152,34 m atsidengė juodos žemės su smulkiomis griuvenomis sluoksnis. Jame aptikta buitinės keramikos ir stiklo šukių, kaltinių vinių iš XIX a. Ties H_{abs} 152,00 m atsidengė 1,1 m storio juodos žemės sluoksnis, kuriame rasta buitinės keramikos, stiklo šukių, plytų nuolaužų, kaltinė vinis, koklių fragmentų. Dauguma radinių datuojami XVII a. antrąja puse. Šiame sluoksnyje rasta buitinės keramikos šukė ornamentuota bangele yra iš XV a. ar XVI a. pirmosios pusės. Sluoksnis supiltinis, jo apačioje šurfo Š dalyje atsidengė akmenų grindinys. Grindinio viršus buvo ties H_{abs} 150,90 m. Grindinys dėtas iš 0,26x0,15, 0,2x0,16, 0,16x0,1 m dydžio akmenų. Grindinys nebuvo išardytas, o toliau kasta tik šurfo P dalis. Kasti liautasi pasiekus H_{abs} 150,30 m, nes pradėjo sunktis grun-